

prosinec 2008

Zdislava

Litoměřická diecéze

Litoměřice, 22. listopadu '08

Biskupské svěcení

Mons. Jana Baxanta

SLAVNOST**JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE**

PROMLUVA PŘI PRVNÍ PONTIFIKÁLNÍ MŠI SVATÉ

Mons. JANA BAXANTA

Bratři a sestry, milí přátelé.

Asi sami vždycky při každé nedělní bohoslužbě – určitě, protože tomu tak vždycky bývá – si říkáte: není toho Božího slova, které čteme a kterému nasloucháme, není toho až příliš? Při sváteční a zvláště nedělní bohoslužbě nám církev předkládá vždycky minimálně tři biblická čtení – když opominu, a to nerad, protože to mám také velmi rád, čtvrtou část z Písma svatého, tedy starozákonní žalm nebo chvalozpěv. Tedy opravdu těch úryvků z Písma svatého se nám při každé nedělní bohoslužbě dostává dost a dost. Ale řekněte sami: když někoho máte rádi, když někdo má rád vás, tak bychom byli vždycky nejraději, kdybychom si mohli s takovým člověkem povídat stále. A každá chvíle by nám byla vzácná a drahá. Takže i když slyšíme těch čtení několik, chápejme to tak, že prostě Pán Bůh chce na nás mluvit. Chce s námi mluvit. Má nám toho mnoho co říci.

teda pro nás koná nebo jak se to projevuje, že nás miluje? Že nás opravdu má rád, když sám svatý otec Benedikt XVI. tu encykliku nazval *Deus caritas est* – Bůh je láska. Jak to vypadá? Tak, že je ochoten úplně všechno udělat pro naši záchranu, pro naše vysvobození, aby nám pomohl. Bohužel že někdy jsme lidé tak vrtkaví a nestálí, že si vlastně ani neuvědomujeme, že potřebujeme, aby nás někdo zachránil. Že si myslíme, že si na všechno vystačíme sami. Že se domníváme, že kdo by nás měl z něčeho vysvobodit, vždyť my jsme pány! A to je právě ten náš velmi nešťastný a život komplikující omyl. Takže to je první vzkaz, takže oprávněně jsme slyšeli dnes to první čtení.

Když se přikloníme k tomu čtení druhému z listu Korintským sv. apoštola Pavla, tak tam se mluví o něčem velmi zajímavém – o něčem, co nás třeba také mnohdy trápí

a i my sami o tom přemýšlíme. Totiž jak to nakonec dopadne s tím zlem, cožpak pořád má mít zlo to poslední slovo v tomto světě? Cožpak má pořád nepřátelství, nesvornost, hádky, žárlivost, závisti, to má pořád vítězit v tomto světě? Tomu se máme pořád oddávat? A poddávat? Ne, nikoliv. Bude zlomena moc. Ale jak? To je ono, jak? Ne že přijede nějaká zvlá-

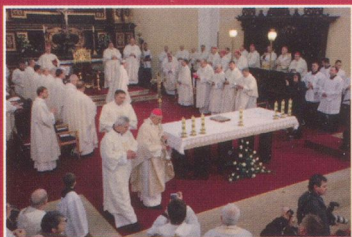
to krásné znamení, křesťanské znamení kříže. To není jenom ozdoba. Jakože to může být ozdobou, protože mohou být ošklivé kříže a mohou být krásné, umělecké kříže. Ale vždycky je to znamení Kristova vítězství nad zlem smrti a hříchu. Ježíš tím, že zemřel a obětoval se za nás na kříži, podstoupil kalvarskou oběť, tak došlo ke smrti smrti. Smrt byla usmrcena. Smrt byla přemožena. Už nebude mít a nemá smrt, zlo a nepřítelství poslední slovo. Že nějaké slovo má, bohužel jsme v slzavém (promiňte, že to říkám i tady v té zahradě Čech, kde to říkám), nejsme v růžové zahradě, jsme v slzavém údolí, a tak ještě nějaký čas asi musíme něco vytrpět a něco vydržet. Ale poslední slovo zlo už nemá. Naštěstí.

A konečně to naléhavé, opravdu velmi naléhavé evangelium dnešní neděle, dnešní slavnosti Krista Krále. Takové to opakovaně opakování té základní pravdy: prostě cokoli uděláte jednomu z mých nejposlednějších, děláte to pro mě, říká Pán Ježíš. Jaké je to vlastně poselství? Že my můžeme v běžných okolnostech života, to znamená každý den, nejenom jednou za rok nebo jednou za týden, ale denně můžeme hledat Krista. A že se s ním můžeme setkat, protože kdo hledá, nachází. Kdo nehledá, tak nemůže nic najít. Je totiž v tomto světě stále dost hladových, žíznivých po lásce, po pochopení, po porozumění. Všichni by hned každého odsuzovali a kritizovali a odepisovali a vylučovali ze společenství. Kolik je hladových a žíznivých? Kolik je těch podlomených, kolik je těch nemocných svými vlastními nedostatky nebo že jsou nemohoucí? Nemohou se prostě sami zbavit třeba toho svého otroctví. Kolik je těch pocestných, bezdomovců, kteří nemají střechu nad hlavou a to nejenom v tom smyslu že by jaksi se ubytovali pod most, ale prostě nemají nikoho, ke komu by mohli přijít a kdo by jim poskytl tu střechu laskavého slova a podané ruky. Kolik je v tomto světě stále takových lidí? Oni na nás nebudou křičet, protože ten, který na nás křičí, že něco potřebuje, většinou to není ten nejpotřebnější. Ale ti skutečně nejpotřebnější jsou ti, kteří jsou ticho, žijí ve skrytosti. Ale náš úkol, protože my jsme vyslanci Kristovi, je ten, abychom je hledali a abychom něco pro ně udělali. Abychom totiž v nich se s Kristem setkali. Abychom potkali Krista Krále, který právě má takovou zvláštní zálibu, že přebývá v těch nejposlednějších z nejposlednějších.

A když bychom to vzali popořadě, tak hned v tom prvním čtení – starozákonním čtení – slyšíme z úst proroka ujištění něčeho velmi důležitého. A každé to jednotlivé čtení má určité poselství, Boží vzkaz, že je to sám Hospodin, který veškerou svou energii, pokud vůbec tak lidsky to můžeme vyjádřit, investuje do toho, aby zachraňoval, aby osvobodil, aby pomáhal – koho? Nás, lidi. Ono se někdy tak až příliš lacině a rychle řekne: „Pánbůh nás má rád.“ Ano, má, ale JAK to vypadá, že nás má rád? A co

ní nebeská armáda, ale zlomena moc zla a nepřátel bude tak (jak to říká sv. Pavel), že jednorozený Syn Boží se zcela odevzdá svému Otci. Že moc a vládu, kterou on má, svému Otci odevzdá. Když se jednorozený Boží Syn – řekli bychom – zřekne sama sebe. Tehdy nepřátelé budou padat na zem. Bratři a sestry, to není fantazie, to je pravda. Protože kdy byla ta nejstrašnější moc zla a nepřátelství přemožena? Na kříži! Máme ho tady a máme všude kolem sebe kříže. Jistě máme ve svých domácnostech

Gabriela Staňková

Biskupské svěcení z pohledu obyčejné ženy

Milí bratři a sestry v Kristu, radujeme se nyní na sklonku liturgického roku z nového sídelního biskupa Litoměřické diecéze. Dne 4. října 2008 jmenoval Papež Benedikt XVI. Mons. Jana Baxanta XX. Litoměřickým biskupem. Zúčastnila jsem se jeho svěcení společně s dalšími libereckými farníky a chci se s Vámi, kdo jste nebyli přítomni, podělit o svou radost. Odjížděli jsme z Liberce brzy ráno, kdy byla krajina pokryta bílým sněhovým pláštěm. Cesta proto byla pro pana řidiče náročná a my jsme společnou modlitbou pod vedením otce Pavla Macha prosili o ochranu Boží. Otec Pavel se nám svěřil se svou osobní zkušeností s nastávajícím biskupem, kterého měl to štěstí potkat po krátkou dobu během svých studií. Mons. Jana Baxanta charakterizoval jako člověka velice lidského, otevřeného a bezprostředního.

Poté, co jsme šťastně přijeli do Litoměřic, shromáždili jsme se v Katedrále sv. Štěpána a trpělivě jsme čekali. Je nutno říci, že účast byla velká nejen ze strany prostého lidu, ale též kněží. Biskupem hlavním světitelům při slavnosti byl kardinál Miloslav Vlk, biskupy spolusvětiteli pak Mons. Diego Causero, arcibiskup, apoštolský nuncius v ČR a Mons. Jiří Paďour, biskup českobudějovický.

Po druhém čtení všichni radostným zpěvem Aleluja doprovázeli průvod s knihou evangelií. Po přečtení evangelia uložil jáhen knihu evangelií znovu na oltář, kde zůstala do chvíle, kdy byla při obřadu svěcení vložena na hlavu svěcence. Obřad začal zpěvem latinského hymnu Veni, Creator Spíritus a pokračoval představením svěcence, homilií, slibem svěcence, litanii ke všem svatým. Pro mě byla obzvlášť silná a krásná vkládání rukou biskupů, nástupců apoštolů, doprovázených tichou prosbou k Duchu svatému. Následovala konsekrační modlitba, během které drželi dva jáhnové evangeliář nad svěcencovou hlavou. Po konsekrační modlitbě pokračovalo biskupské svěcení doplňujícími obřady – mazáním hlavy svěcence křížem, předáním evangeliáře a přijetím biskupských insignií: prstenu, mitry a berly. Po eucharistické bohoslužbě následovaly projevy odměněné velikým potleskem. Nakonec přítomné oslovil biskup Jan Baxant.

Biskupské svěcení bylo opravdovou slavností a nového biskupa jsme srdečně přijali. Naplnila mě veliká radost z toho, že Bůh vyslyšel naše modlitby za dobrou volbu nového biskupa. Všichni přítomní byli naplnění radostí a požeňáním.

„Ut videam, at' vidím!“ – to je výkřik slepého žebráka, ke kterému se biskup Baxant téměř celý svůj kněžský život vrátil. A k tomu dodává: „Vždyť bez Ježíše Jeho laskavé moci a bez následování Světla světa by jakákoliv pastorační snaha zůstala jen voláním do tmy. Co jsem sám poznal, osobně zakusil, tisíckrát si ověřil, to Vám světuji jako výzvu. Spolehněte se na Krista, a to i v běžných okolnostech života, nechte se ubezpečit, že jen On osvěcuje Vaši cestu světem a září i do Vašeho nitra, nechtějte chodit potmě, vyhlížejte jasný nebeský cíl! Myslete přitom na ty, kteří Krista dosud neznají, a bloudí přitom zbytečně. I s nimi a s Vámi se všemi se vydávám na společnou cestu sledování – následování Ježíše.“ Pan biskup nám všem žehná a modlí se za nás, proto také my se za něj modleme.

Chvála Kristu bratři a sestry. Zdravím Vás a přeji požeňané oslavy narození našeho Pána. Toto vánoční číslo je věnováno našemu novému pastýři Janu Baxantovi, který byl 22.11. 2008 vysvěcen na biskupa. Kdo jste byli přítomni, víte jak vše proběhlo, kdo ne tomu snad toto číslo Zdislavy tu krásnou a slavnostní atmosféru ukáže. Jak vidíte na tomto snímku, byla přítomna i televize a spousta akreditovaných fotografů a ještě více fotografů amatérů. Autory fotografií v tomto čísle jsou pánové: Jan Rozenauer, Rudolf Repka, Antonín Forbelský, fotograf ČBK, Kamil Soukup... a moje maličkost.

Petr Hudeček, zástupce šéfredaktora

Biskupské svěcení

Mons. Jana

Ut Videam

BENEDIKT, biskup, služebník služebníků Božích milovanému synu JANU BAXANTOVI, dosud generálnímu vikáři Česko-budějovické diecéze, zvolenému biskupu litoměřickému, pozdrav a apoštolské požehnání. Postoupivše na místo svatého Petra, směřujeme své pečlivé úsilí k tomu, aby jeho loď plula k duchovnímu prospěchu celého Pánova stáde. Je-li nyní potřeba zaopatřit katedrální kostel litoměřický, postrádající svého pastýře, pak ty, milovaný synu, ozdobený osvědčenými dary a zkušený v posvátných záležitostech, ukazuješ se jako vhodný pro jeho vedení. Pročež poté, co jsme učini-

li poradu s naším státním sekretariátem a s kongregací pro biskupy, jmenujeme tě z nejvyšší apoštolské moci BISKUPEM LITOMĚŘICKÝM s veškerými právy a závazky. Svolujeme, abys po složení vyznání katolické víry a po vykonané přísaze věrnosti nám i našim nástupcům dle Kodexu kanonického práva přijal biskupské svěcení od kteréhokoli katolického biskupa, dle jeho mimo město Řím, při zachování liturgických předpisů. Dále přikazujeme, aby ses ve svém biskupském sídle postaral o přečtení tohoto listu duchovním i lidu; kteréžto vybízíme, aby tě ochotně přijali a chovali v náležité úctě. Tobě pak,

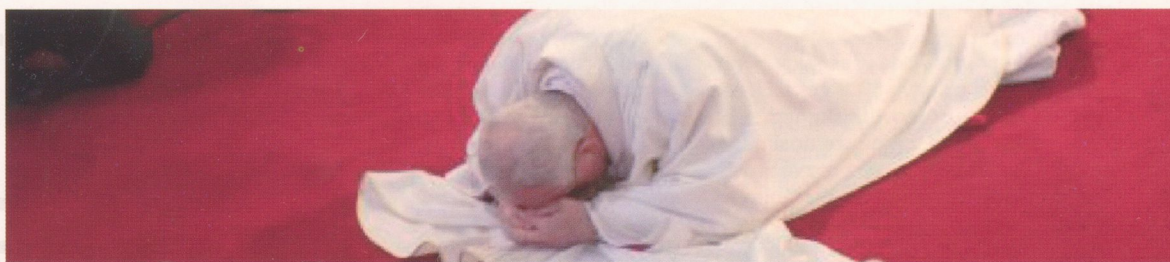
milovaný synu, vyprošujeme na přímělu Panny Marie co nejbohatší dary Ducha Utěšitele, jimiž posílen, budeš sobě svěřeným věřícím takovým pastýřem, aby tito rostli v pevné víře, radostné naději a především v čínorodé lásce, aby byli horliví při stolech Božího slova a Eucharistie, která je Chlebem Života a věnem věčnosti. Rovněž Kristův pokoj a světlo kěz jsou vždycky s tebou a s oním - nám předrahým - společenstvím (litoměřické místní) církve. Dáno v Římě u svatého Petra, čtvrtého dne měsíce října, léta Páně dvoutisícího osmého, ve čtvrtém roce našeho pontifikátu.

Benedikt, papež šestnáctý

Baxanta

Litoměřice, 22. listopadu 2008

Promluva apoštolského nuncia Diega Causera

Eminence,
excellence, nejdůstojnější páni biskupové,
vážení představitelé města i veřejného života,
milovaní bratři kněží, řeholníci a řeholnice,
drazí bratři a sestry ve víře v Krista Ježíše,
není větší příležitosti než je tato, kdy se cítím být poctěn tím, že mohu promluvit jménem Svatého otce. Tobě, milý bratře, biskupe Jene, svěžuji litoměřickou diecézi. Miluj ji a prokazuj jí službu; pro všechny věřící buď vzorem lásky Krista, který miloval svou církev a prolil za ni svou krev, aby ji posvětil a pozvedl k důstojnosti. Vzdělávej tuto diecézi slovem a příkladem.

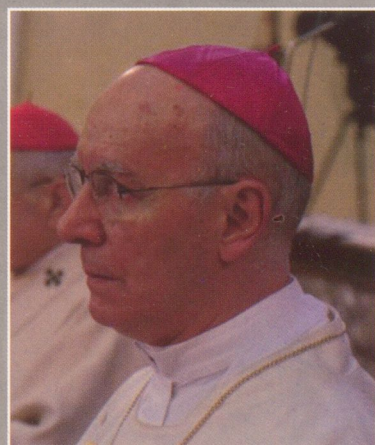
Také vám, kněží a věřící církve v Litoměřicích, stále jménem prvního otce a pastýře, papeže Benedikta, svěžuji biskupa Jana. Podporujte jej modlitbami, poslušností a synovskou láskou.

V biskupovi, obklopeném svými kněžími, je mezi námi přítomen sám náš Pán, Ježíš Kristus. Je to právě Kristus, který v moudrosti a prozíravosti biskupa vede Boží lid při jeho pozemském putování k věčnému štěstí.

Přijměte tedy s radostí a vděčností otce a pastýře Jana, který se dnes modlitbou a vkládáním rukou nástupců apoštolů, stal dvacátým biskupem této diecéze. Prokazujte mu úctu, jaká náleží Kristovu služebníku a správci Božích tajemství. Připomínejte si Kristova slova určená apoštolům: „Kdo slyší vás, slyší mne; a kdo odmítá vás, odmítá mne“ (Lk 10,16).

Tobě, bratře Jene, naopak připomínám slovo a příklad našeho Mistra a Pána Ježíše, „který nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil“ (Mt 20,28). Stal ses biskupem nikoli proto, abys přijímal pocty, ale abys sloužil a miloval. Prokazuj lásku jako otec a bratr všem, které ti Bůh svěžuje. Všem, ale především kněžím, tvým spolupracovníkům ve službě slova, eucharistie a milosrdenství.

Zvláště připomínám sobě, tobě a všem biskupům, že „kněží jsou darem Božím církvi... S něžností je vybízej ke každodenní modlitbě a k důstojnému slavení svátostí, především svátostí eucharistie a smíření. Říkej jim a znovu připomínej, že člověk nemůže činit nic většího, než rozdělovat věřícím Kristovo Tělo a jeho Krev a zprostředkovávat odpuštění hříchů. I přes tíhu svých každodenních starostí se s nimi pravidelně setkávaj a přijímej je jako bratry a přátele. Kněží potřebují tvou lásku a pozornost, mezi nimi pak zvláště ti, kteří se nacházejí v těžkostech, kteří se cítí být osamělí, jsou nemocní a staří.“ Kéž tato diecéze slovem a příkladem biskupovým i poslušností a láskou věřících vzrůstá v poznání víry a lásky Krista, našeho Pána a Mistra; jemu buď chvála a sláva na věčné věky. Ad multos annos. Amen

Homilie **ARCIBISKUPA J. GRAUBNERA**

*Eminence, otče kardinále,
Excelence, vážený pane nuncie,
drazí bratři v biskupské, kněžské a jáhenské službě,
ctihodní řeholníci a řeholnice,
vážení hosté, milí bratři a sestry,
zvláště vy z diecéze litoměřické,*

dnes jsme svědky mimořádné události. Za chvíli bude posvěcen váš nový biskup, kterého Svätý otec vybral za vašeho pastýře. Všichni víme, že ho čeká mnoho práce nejen pastorační, ale i administrativní a hospodářské. Co bude však jeho prioritou, hlavním úkolem? Zdá se mi, že to plně vyjádřil v prvním čtení prorok Izaiáš slovy, která na sebe vztáhl i Pán Ježíš na začátku své veřejné činnosti: „Zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat milostivé léto... potěšit soužené a zarmoucené obveselit...“

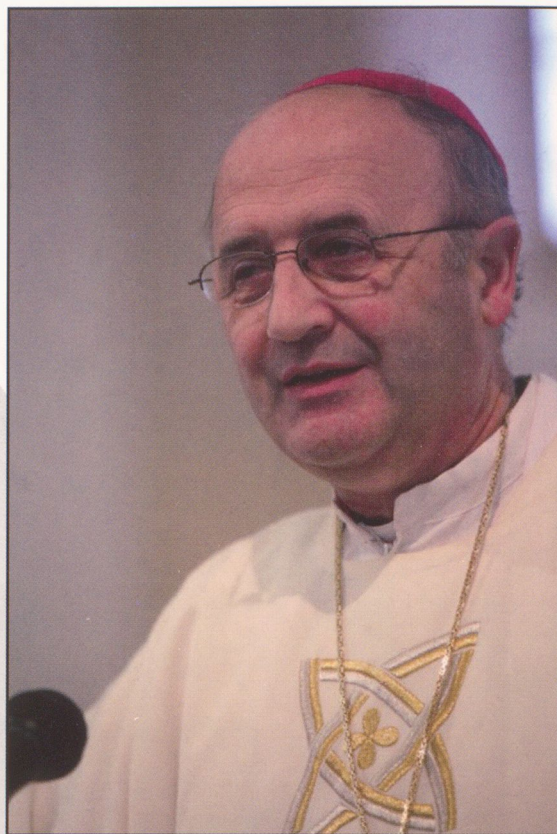
Biskup bude především hlásat evangelium, které se týká konkrétních lidí, kterým přináší spásu, ale zároveň, je-li přijato do života, ovlivňuje celou společnost, které přináší naději. V hlásání evangelia nejde o vyučování náboženství, ale o osobní setkání s živým Bohem v jeho slově, které má moc působit to, co říká. Když se Boží slovo přijme do života, umožňuje Bohu nově vstupovat do světa a zjevovat svou moc, působit uzdravení a přinášet spásu. Biskup, dříve než bude kázat Boží slovo druhým, ho bude sám žít, aby jeho hlásání předávalo život. Ale pak bude záležet na vás, jestli se k němu přidáte, jestli budete jeho skutečnými spolupracovníky, jestli společně umožníte Kristu, který je vtělené Slovo, ve vás působit a skrze vás konat divy a budovat Boží království.

Od biskupa, ale i ode všech, kterým záleží na dobru místní církve a jsou ochotni biskupovi pomáhat, se čeká uskutečnění toho, co píše apoštol Pavel Timotejovi, kterého ustanovil biskupem v Efesu: „Nestyď se veřejně vyznávat našeho Pána, ani se nestyď za mě, že nosím kvůli němu pouta... Dostal jsi ducha síly, lásky a rozvážnosti... Bůh ti dej sílu, abys nesl obtíže spojené s hlásáním evangelia jako já.“ Dnes se u nás kvůli Kristu nezavírá do vězení. Díky Bohu máme svobodu. Mnozí ji však chápou jako možnost žít nevázaně a stavění na Kristu jim připadá jako zpátečnictví a nemoudré omezování. Pak se diví ztrátě naděje a někteří se bojí i o národ. My se vůbec nemusíme bát, když dokážeme jako Pavel, který píše z vězení, kde čeká na vykonání rozsudku, vyznat: „Vím, komu jsem uvěřil, a jsem přesvědčen, že on má dost moci... Kristus Ježíš zlomil moc smrti a přinesl nám světlo nepomíjejícího života.“

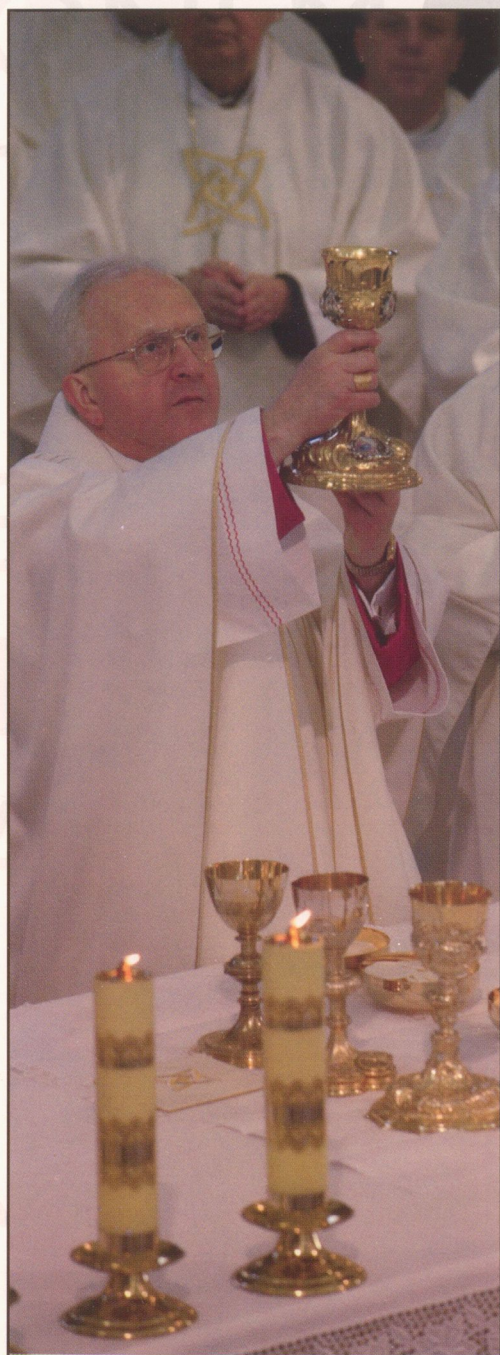
Pohled do dějin církve nám ukazuje, že v těch, kteří se dali Kristu k dispozici a nechali v sobě působit Svatého Ducha, vykonal Bůh veliké dílo nejen pro jednotlivce, kteří v něj uvěřili, ale i pro celou lidskou společnost, která se právě díky plodům života z evangelia mohla zdravě rozvíjet. Mohli bychom sledovat, jak život z evangelia buď doval kulturu, kladl základy sociální práce, zdravotnické služby i lidového vzdělávání. Nejsme ani schopni spočítat všechny křesťany, kteří se stali světlem světa, kvasem a solí pro druhé. Byli i v této diecézi a stojí za to je vděčně připomínat a nechat se jimi povzbudit. Za všechny připomeňme jen velkého kardinála Štěpána Trochtu.

Dnes nás přišlo mnoho z celé republiky i ze zahraničí, abychom spolu s vámi prožívali radost dnešního dne. Mnozí jsou s námi spojeni prostřednictvím rozhlasu a televize. Všichni si moc přejeme, aby Bůh žehnal novému litoměřickému biskupu Janovi i všem jeho spolupracovníkům. Nejen přejeme, ale i vyprošujeme a chceme být vaší oporou především tím, jak budeme každý na svém místě plnit vůli Boží, aby Boží království rostlo všude kolem nás, a těšíme se, že se naše naděje naplní.

Otče Jene, když se četlo evangelium, mohl ses cítit v roli Šimona. Patříš k Ježíšovým učedníkům už léta a žiješ v jeho společenství. Dříve než ti svěří nový úkol, poslání apoštola, zeptá se i tebe: „Miluješ mě?“ Jistě odpovídáš jako Šimon horlivým ano. A Ježíš se ptá opakovaně, žádá od tebe lásku výlučnou, větší, než mají druzí, protože ti chce svěřit své ovce, které sám miluje, na kterých mu záleží. Svěřil je jen tomu, kdo je bude milovat, kdo pro ně bude žít, kdo za ně dá svůj život. Snad i tvá láska bude zkoušena, ale neboj se, vždyť víš, že stačí dát celé srdce k dispozici Bohu a jeho láska v tobě zklamat nemůže. A pak zde máš zástup věřících, který ti nejen pomůže modlitbou, ale i svou otevřeností Bohu, svým svědectvím o jeho moci.
At' se na vás Bůh oslaví.

Promluva biskupa Jana **BAXANTA**

V těchto dnech je tomu právě 40 let, co jsem nastoupil jako bohoslovec pražské arcidiecéze do I. ročníku teologické fakulty a ještě zde v Litoměřicích existujícího kněžského semináře. Tehdy se začaly skládat mé počáteční dojmy jednak z dosud mně neznámého prostředí alumnátu (tak nazývali moji dva strýci kněžský seminář v Brně) i z města Litoměřic, kde jsem následně trávil, s peripetemií prázdnin, vlastně pět let života, pět let přípravy na kněžskou službu. A když jsem v roce 1973 Litoměřice a seminář opouštěl před kněžským svěcením, se samozřejmě jsem se domníval, že do tohoto města – zahrady Čech – se snad dostanu jen, když do semináře přijedu na kněžské exercicie nebo s vděčností navštívím místní hřbitov se hroby vynikajících duchovních osobností, majících na mne i určitě na ostatní bohoslovce zásadní výchovný vliv, ať to byl kardinál Trochta, rektor semináře Mons. Poul nebo zpovědníci bohoslovců P. Šimonovský či P. Helikar. Jak rád na ně stále v dobrém vzpomínám!

Bvydali na sklonku podzimu roku 1968. Spolu se svým kolegou-seminaristou jsme se vydali na vycházku dle poučení vzácného rektora „bini et bini“, tedy vždy ve dvojicích (jak moudré to bylo poučení!), ale už ne podle druhé rektorovy rady: do přírody mimo město. Vybrali jsme si zvláštní cestu k vycházce: procházeli jsme se kus od břehu po téměř zamrzlém Labi, někde v místech pod litoměřickou biskupskou residencí. Mrzlo a my jsme v určitém dobrodružství zkoumali, co a koho ještě zmrzlá vodní plocha Labe vydrží. Stalo se to, co jsme nečekali, ale měli jsme předpokládat. Led se pode mnou prolomil a s neobyčejnou rychlostí jsem se začal topit nikoliv v chladné vodě, ale ve studeném mazlavém bahně. Propadával jsem se stále hlouběji... Když v blízkosti nebyl můj kolega-seminarista zachránce, kterému se podařilo mě z bahna vytáhnout, pomoci se dostat na pevnou půdu břehu, rychle mně donést suché šatstvo ze semináře a panu rektorovi vše vysvětlit, jak by asi vypadala má budoucnost? „Bini et bini“, vždy ve dvou... Když jsme se kradmo oba už za tmy do semináře vrátili, Mons. Poul měl zvláště pro mne připravené přísné pokárání, zasluhoval jsem si to, ale i teplý čaj s citronem a kapkou rumu, to bych prý nestonal z nachlazení. Jeho jednání, plné dobroty, mě zaskočilo.

Zmínil jsem vám tuto vzpomínku zcela záměrně. V ní jsem na celý kněžský život vyrozuměl několik důležitých poznatků: pokud půjdu sám, v kněžském životě se nevyhnu nebezpečným cestám, jako byla kupř. zamrzlá, ale přitom velmi křehká plocha řeky. Z blátivého bahna se ale sám nikdy nedostanu. A zablácený nemohu očišťovat druhé. Jsem šťastný, že jsem měl a mám několik, ne mnoho, kněžských přátel, skutečných spolubratrů v Kristu, mám i rodného bratra kněze Pavla. Jim děkuji, že drželi při mně jako záchranná četa. Dále: v představeném seminaristů jsem mohl spatřit, pro vždycky, obraz kněze s pevnou rukou, ale laskavým a moudrým srdcem dobrého duchovního pastýře.

Dnes zde před vámi, s vámi a pro vás i se zmíněnou osobní zkušeností, začínám plnit službu v Kristově církvi, ke které mě, neexistuje pro mne jiné vysvětlení, povolal Bůh. Nerad bych, aby zůstalo jen u mých osobních vzpomínek.

Při nástupu do své úlohy pastýře litoměřické diecéze chci vyjádřit rovněž svůj radostný obdiv k mimořádné kráse celého tohoto území, přirozeně včetně samotného města Litoměřic. Výrazný půvab krajiny je nejenom dokladem fantazie Stvořitelovy, ale především i dílem těch, kdo tuto oblast po staletí zvelebovali. Vedle příbuzenství pokrevního existuje také příbuzenství zemské, jakási rodina, pozůstávající z těch, kdo se v daném prostoru narodí a žijí v něm nebo do něj přišli, a lhostejno jakého jsou původu, národnosti a jazyka, společně s domácími vytvářejí v ní a pro ni různorodé bohatství. V důsledku neblahých událostí minulého století a s mnoha smutnými osudy na obou stranách prožila naše diecéze velké násilné přesuny obyvatelstva. I moje rodina tím byla postižena: dva moji blízcí příbuzní museli zemi opustit, z nich jeden byl kněz. Příbuzenství, pospolitost tvoří ovšem nejen společné usilování, ale i společná víra, která z nás činí rodinu bratrů a sester. Toto pole, pole víry, zde v minulých dobách zúrodňovali zejména početně převažující obyvatelé německé národnosti, jak se dříve říkalo: „die Böhmen deutscher Zunge“. Na tuto skutečnost nesmíme zapomenat a chceme ji vděčně vnímat jako plodný základ pro naše dnešní snažení posilovat prohlubováním osobní víry a mnohostrannou angažovaností křesťanský fundament sjednocující se Evropy. Přeji si, abychom v nadcházející etapě života litoměřické diecéze dovedli těžit ze všeho pozitivního, co naši někdejší „zemští příbuzní“ pro tuto oblast vykonali a od znovuzískání svobody v naší republice na mnoha místech opět konají. Kež všichni společně s Boží pomocí věrohodně dosvědčujeme jednotu a sílu společenství křesťanů a všech lidí dobré vůle.

Mám, máme a mohu, můžeme oprávněně a s nadějí vyhlížet naši společnou křesťanskou budoucnost. Na stránky knih našich životů psal Bůh, do otevřené knihy litoměřické diecéze psal opět Bůh, a to i krví svých statečných svědků. Pojdme se věnovat této literatuře. Jistě tam vyčteme program pro nastávající čas: pokud bude jeden bez druhého, všichni se staneme sirotky. Bez laskavých, ale i pevných duchovních pastýřů budeme smutní a skleslí. Zapomeneme-li na svědectví našich tichých a často velmi věrných předků ve víře, zůstaneme vykořenění. Nebudeme-li usilovat o svornost Knížete pokoje, dravci nás pohltnou. Nebudeme-li hořet pro Krista a Jeho věc v době, ve které žijeme, a na území, které společně obýváme, našim knihám životů a diecéze po nás se už nikdo věnovat nebude. Bůh nám poskytuje novou příležitost. Prosím a žádám Vás, moji diecézani, pomáhejte si navzájem a dobrým Bohem nám danou příležitost přijmeme a společně využijeme. Z každého člověka dobrého srdce, statečnosti a počítajícího kvůli Ježíši i se sebezáporem se raduji už teď, vítám ho a zvu ke spolupráci na díle Kristově.

Panno Maria, Matko církve, Královno apoštolů a mučedníků, Královno míru a Pomocnice křesťanů, Královno rodin a Útočiště hříšníků, všichni svatí a svěťce Boží, orodujte za nás a za všechny obyvatele naší diecéze!

Milí čtenáři Zdislavy,

chtěla bych se s Vámi na pár řádcích podělit o zážitky z biskupského svěcení Mons. Jana Baxanta, a to z pohledu pořadatelky. Jaké to je, podílet se na průběhu tak významné a slavnostní události? Musím říct, že je to velmi náročné. Vše začalo tím, že jsme se přihlásili jako dobrovolníci v sakristii katedrály, a dohodli jsme se na páteční zkoušce 21.11. v 17:30 hodin. Musím se přiznat, že i když jsem se těšila, v pátek večer se mi moc na zkoušku nechtělo. Komu by se také chtělo ještě večer chodit do katedrály a řešit, kde bude mít jaký pořadatel své místo, procházet katedrálu a řešit organizační věci, kam koho usadit, kde jsou jaké rezervace, co s přicházejícími hosty, jak organizovat vjezd biskupů a ostatních do rezidence, kdo mluví německy, jak organizovat řazení aut na parkovištích a podobně a ještě si to celé zapamatovat. Navíc venku nebylo zrovna hezké počasí. Nakonec jsme se ale sešli v celkem hojném počtu, samozřejmě převažovali pořadatelé muži, což bylo potřeba, protože si neumím představit, jak bych já organizovala řazení aut na parkovišti.... Byli jsme zrovna u rozdělování úkolů a stanovišť, když se otevřely dveře do sakristie a v nich stál náš nový otec biskup Jan. Nepřeháním, když řeknu, že v sakristii bylo v té chvíli naprosté ticho, všichni jsme s úžasem sledovali otce biskupa Jana. Mnohým z nás bylo jasné, že právě vstoupila velická osobnost! Otec biskup se s námi pozdravil, každému podal ruku a my jsme, myslím, v té chvíli byli rádi, že jsme se do pořadatelské služby přihlásili, protože toto setkání bylo pro nás již předem velkou odměnou. První osobní setkání s Mons. Janem Baxantem!

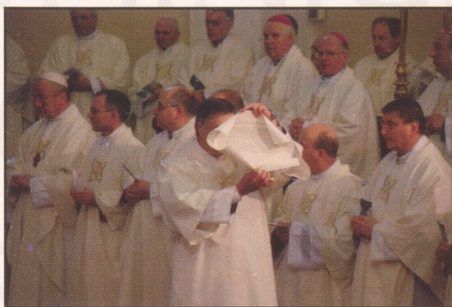
V sobotu byl domluven sraz již na 8. hodinu ranní v katedrále, poté jsme se rozešli na svá stanoviště. Pomalu se začali scházet lidé a sjíždět biskupové, kněží, řeholníci a ostatní. Zatím to vypadalo, že vše bude probíhat velmi poklidně. První problémy a větší nápor nastaly po 9. hodině, kdy začalo přicházet více lidí. Někteří, kterým se nelíbilo, že mají stát, zabrali lavice rezervované hostům. My osobně bychom také byli rádi, kdyby mohli sedět všichni, bohužel to vzhledem ke kapacitě katedrály nebylo možné a musím říct, že to byly perné a nepříjemné chvíle, vyzývat usazené laiky, aby uvolnili místo hostům, kteří si neměli kam sednout přesto, že byli pozvaní. Zmizely také rezervační cedule z posledních lavic. Toto chování mě velmi zklamalo a narušovalo atmosféru a důstojnost blížící se slavnostní chvíle. Naštěstí se nakonec celkem hodně lidí do katedrály nějak vešlo. Těm, co stáli venku, velmi dobře posloužil stánek, kde byl k dispozici horký čaj, buchty a koláče k zakousnutí a kde se pak k obědu podávala výborná gulášová polévka, za což patří velký dík manželům Alexovým a všem farníkům, kteří něco doma ochotně napekli a donesli.

Během mše svaté probíhalo naštěstí vše v klidu, až na drobné návaly a tlačence při utváření různých uliček, např. pro průchod podávajících svatě přijímání, při průchodu zehnajícího otce biskupa Jana před katedrálou a samozřejmě při závěrečném průvodu zpět do rezidence. Tímto chci poděkovat všem lidem, kteří ochotně spolupracovali při těchto náročných situacích a jsem si vědoma toho, že to nebylo vždy příjemné, rychle se mačkat, vytvářet uličku a nakonec vyjít před katedrálu do zimy a uvolnit místo průvodu. Jsem přesvědčena, že sobotní oběti nás všech, ať už stojících starších a nemocných, pozvaných hostů, kteří se spokojili s místy na stání, aby mohli starší lidé sedět, všech, kdo mrzli venku a drželi stánky nad obcerstvením aby je neodnesl silný vítr, všech, na které nezbylo místo uvnitř katedrály a dívali se venku na obrazovku přes velmi nepříznivé počasí, všech, kteří se podíleli na organizaci a mnoho dalších obětí, o kterých ani nevíme, Bůh použije ve prospěch svého vyvoleného pastýře biskupa Jana. Toho jsme si byli jistě všichni vědomi.

Svěcení skončilo, před katedrálou bylo rušno, lidé se pomalu rozjížděli, mnozí si sdělovali dojmy a všude panovala velká radost a nadšení. Na závěr bych se s Vámi ráda podělila o jeden zajímavý moment. Ráno to venku vypadalo, že bude celý den vánice, ale jakmile se objevil průvod s novým litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem, začalo svítit slunce. Bylo to asi to Slunce, které má biskup Jan ve svém znaku.

Slunce ať svítí, kde jsme my.

Marie Z.

ZNÁTE DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY?

S. LENKA BERNADETA NEZBEDOVÁ, DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

Jistě byste odpověděli, že velkým Zdislavíným dílem byla stavba chrámu a špitálu v Jablonném, všechna její léčitelská a charitativní činnost a zejména podpora tehdy v Čechách nového dominikánského řádu a zázraky... To všechno by bylo pravda, ale přesto by to nebyla odpověď úplná. Dílo blažené Zdislavy je totiž také nenápadné malé společenství Bohu zasvěcených sester v naší velké dominikánské rodině. Svatá Zdislava sice není jeho přímou zakladatelkou, ale určitě inspirovala svým příkladem a přimlouvala ty, kteří tento sekulární institut v těžkých poválečných letech zakládali.

Zakladatel sekulárního institutu Dílo blažené Zdislavy dominikán ThDr. Jan Skácel (narozen 4. 4. 1884 v Javoříčku, zemřel 2. 1. 1959 v Litoměřicích) promeditoval po skončení druhé světové války mnoho hodin u hrobu tehdy ještě blahoslavené Zdislavy v Jablonném v Podještědí. Vnímal Zdislavu především jako vzor dokonalého spojení rozjímavého života s činným apoštolským životem. Přemýšlel nad její láskou k Církvi, věrností a oddaností Petrovu stolci a také láskyplnou činností mezi chudým lidem i mezi inteligencí své doby.

Litoměřická diecéze, v níž byl v duchovní správě, byla po odsunu německých obyvatel v dezolátním stavu. Opuštěné fary i kostely, nedostatek kněží, poválečná bída ho vedly k myšlence založit charitativní spolek Zdislava, jehož členky by žily svůj zasvěcený život jako laičky ve světě a v duchu světice pomáhaly tam, kde to církve nejvíce potřebuje. Rozpoznal znamení doby – materialismus, nedostatek lásky, nedostatek kněžských a vůbec duchovních povolání, krizi rodiny - a poukázal na Zdislavu jako na moderní světici, vzor křesťanské dokonalosti. Dívkám a mladým ženám, které kolem sebe shromažďoval, říkal: „Protože do klášterů vnikl duch světa, musíte vy vnést do světa ducha evangelia.“

Počátky byly velmi těžké, neboť myšlenka sekulárních institutů byla v té době v církvi novinkou. I spolubratři dominikáni prý nechápali, jak mohou žít „řeholnice“ bez hábitu, bez kláštera, na farách v malých společenstvích a dokonce být srdcem farností tam, kde není kněz, jak si to zakladatel představoval. Jeho věrnou a oddanou

pomocnicí a spoluzakladatelkou Díla byla MUDr. Marie Veselá (28.10.1915 – 30.3.1991), charismatická žena velké inteligence, hlubokého duchovního života, plná laskavosti ke všem, na jejíž mateřské srdce vzpomínají dodnes s láskou všechny sestry, které ji osobně znaly.

Sdružení Zdislava (v počtu asi 18 zakládajících členek) bylo oficiálně schváleno 15.1. 1946 státními i církevními úřady a zahájilo svou činnost 19. 3. 1946 na faře v Hradci u Stoda a později i v Holýšově u Plzně. Z tohoto sdružení vzniklo po vyhlášení apoštolské konstituce „Provida Mater ecclesia“ papežem Piem XII. v roce 1947 Dílo blažené Zdislavy jako sekulární institut, schválený dne 2. 2. 1947 litoměřickým biskupem Štěpánem Trochtem.

Prvním úkolem jeho apoštolské činnosti byla výchova laických katechetek a charitativních pracovníků. Formace sester byla zaměřena na to, aby vytvářely malá společenství (2 až 3 sestry), které by působily na farách a pomáhaly kněžím v pastorační službě. Další oblastí činnosti byl apoštolát a charitativní pomoc v rodinách.

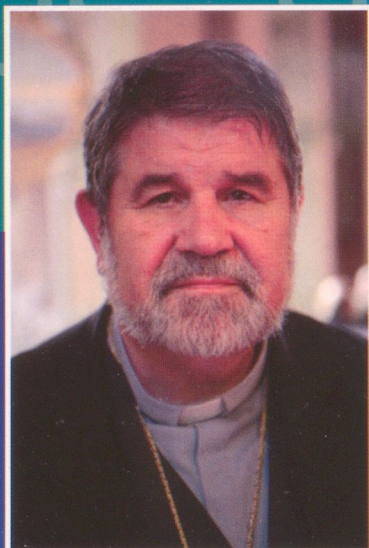
Prvním cílem formace však mělo být vlastní posvěcení sester jejich snahou o dosažení křesťanské dokonalosti zachováváním evangelních rad. Jejich život měl být svědectvím víry, naděje a lásky uprostřed světa - měly podle slov zakladatele „nést Krista radostně do světa“. Zvláštním znakem společenství měla být pokora a láska, radostnost a jednota v sesterském společenství po vzoru Nazaretské rodiny. Z odkazu svatého Dominika vybral zakladatel do stanov citát, který měl nést apoštolát každé sestry i celého společenství: „Budu opravdu údem Kristovým až v den, kdy se zasvětim zcela, všemi svými silami získávání duší, jako se Pán Ježíš, Spasitel všech lidí, obětoval zcela za jejich spásu.“

Sestrám se podařilo v krátké době své činnosti v kursech vychovat několik desítek laických katechetek, které byly zapojeny do Díla jako spolupracovnice. Na přání biskupa Štěpána Trochty se sestry přestěhovaly do litoměřické diecéze, působily do roku 1950 v Litoměřicích a v Jablonném v Podještědí.

V letech 1950 – 1989 musely sestry působit ilegálně. Bydlely samostatně v bytech nebo na farách, apoštolovaly

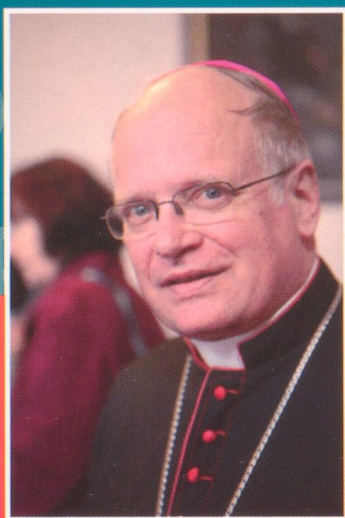
PO SKONČENÍ OBŘADU SVĚCENÍ JSME OSLOVILI NĚKTERÉ Z PŘÍTOMNÝCH BISKUPŮ S OTÁZKOU:

Co přejete novému biskupovi v jeho první den biskupské služby?

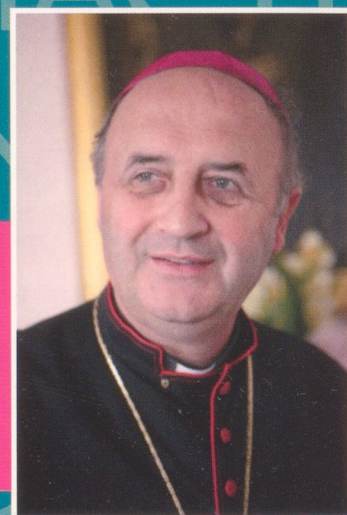
Jiří Paďour, biskup česko-budějovický: Aby ho Pán stále vedl, poněvadž tak bude každý den ten první. A to mu přeji nejen dnes.

Nový litoměřický biskup řekl ke svému slavnostnímu dni: **Aby to, co jsme dnes prožili, přineslo duchovní užitek pro celou diecézi, aby to nebyla jenom oslava, aby to nebyla jenom paráda.**

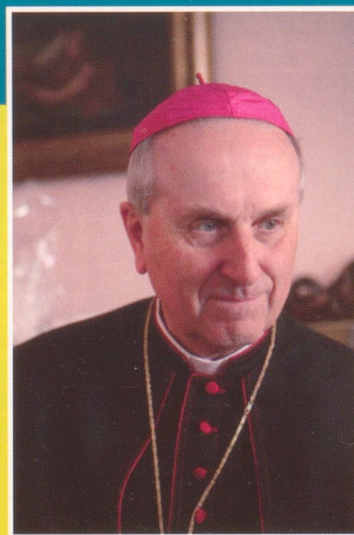
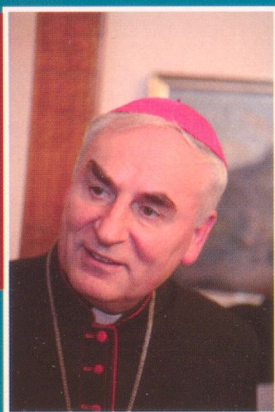

František Lobkowicz, biskup ostravsko-opavský: Aby si po těch všech starostech, které měl do dneška, trochu odpočal a načerpal síly pro další dny, protože těch sil bude potřebovat strašně moc.

Arcibiskup Jan Graubner: Aby biskup měl srdce plně otevřené pro Boží lásku, aby lidé měli v biskupovi možnost se setkávat s Bohem a aby lidé měli ochotu spolupracovat s biskupem především v tom, jak se budou každý sám a společně snažit uvádět Boží slovo prakticky do života a vytvářet živé společenství církve.

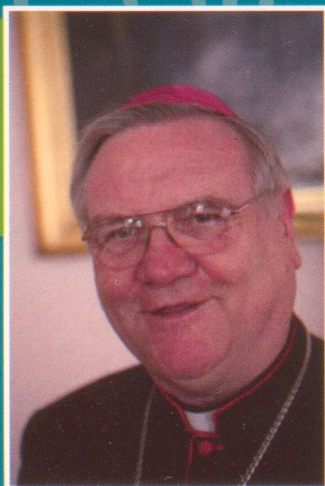

Vojtěch Cikrle biskup brněnský: Do prvního, ale hlavně do dalších dní přeji, aby mu radost z Krista vždy umožňovala nést tíhu služby. A aby měl kolem sebe dost obětavých spolupracovníků, kteří mu budou pomáhat obdělávat úrodnou půdu zahrady, kterou litoměřická diecéze je.

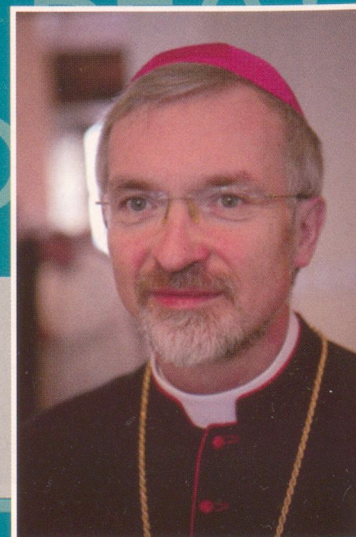

František Radkovský, biskup plzeňský: Aby měl dobré spolupracovníky, aby měl hodně dobrých kněží, kteří jsou potřeba, aby měl hodně Božího požehnání pro svoji práci, protože to je to nejdůležitější. Také aby měl dostatek finančních prostředků na opravy všech církevních staveb, které jsou zde v diecézi.

Tomáš Galis, biskup žilinský: Stal se biskupem nejkrásnějšího kouta české krajiny, to je Zahrada Čech. Přeji mu, aby tu byl dobrým správcem, dobrým zahradníkem, který se těší z květů, který se těší z úrodnosti. I když musí také mnoho pracovat, neboť zahradník musí i hodně pracovat, a to vyžaduje velkou obětavost.

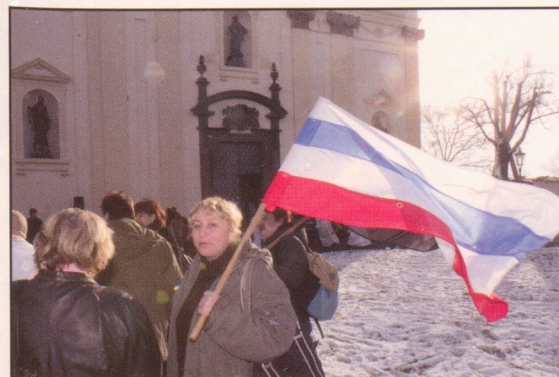

Gregor Hanke, biskup z Eichstättu, Bavorsko: Přeji mu plno síly a radosti z jeho práce. Aby byl svědkem evangelia, který zve mnoho lidí na společnou cestu s Ježíšem Kristem. Těž mupřeji dobré společenství kněží a věřících tak, aby mezi nimi našli domov.

EPISKOPOS „dohlížitel“ církve Boží

o. Jiří VOLESKÝ

Před několika málo dny byl pro naši diecézi vysvěcen nový, v pořadí 20. biskup Jan Baxant. Přejeme mu a u Pána vyprošujeme pevné zdraví, mnoho darů Ducha svatého a ochotnou spolupráci všech aktivních křesťanů u nás. Asi se pro nynější číslo Zdislavy proto lépe hodí, aby i náš biblický seriál byl zaměřen na téma postavení biskupa z pohledu Bible. Chtěl bych se však kvůli zdůraznění určitého vývoje biskupské autority v prvotní církvi krátce zamyslet nad tímto tématem ve světle dějin prvotní církve, jak nám je zprostředkovávají nejen biblické raněkřesťanské spisy, které se zmíněnou problematikou zabývají. A tak trojí krátké vhledy do duchovní literatury prvních křesťanů: z posvátné literatury 1. list Timoteovi, z pozdějších nekanonických spisů 1. list Klementův a listy Ignáce Antiochijského.

I. LIST TIMOTEOVI

„Věrohodné je to slovo: Kdo chce být episkopem, touží po krásném úkolu. Nuže, episkop má být bezúhonný, jen jednou ženatý, střídmy, rozvázný, řádný, pohostinný, schopný učit, ne pijan, ne rváč, nýbrž vlídný, smířlivý, nezištný. Má dobře vést svou rodinu a mít děti poslušné a počestné, nedovede-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev? Nemá být nově pokřtěný, aby nezpyšněl a nepropadl odsouzení ďáblou. Musí mít také dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev, aby neupadl do pomluv a ďábových nástrah.“ Tento text je v určitých obměnách opakován i na jiných místech „pastorálních listů“ a má pro církevní křesťanská společenství východního středomoří na přelomu 1. a 2. stol. křesťanského letopočtu sloužit jako jakýsi praktický návod pro výběr a ustanovování hlavních autorit tehdejší církve. Výše zmíněný text do značné míry kontrastuje s pohledem na hlavní křesťanské autority, jak jej známe z dřívějších spisů, především z listů apoštola Pavla. Tam je jednoznačně upřednostňován typ charismaticky obdarovaného člověka, který svými výjimečnými nadpřirozenými dary demonstruje působení Ducha svatého ve společenství věřících. Služba Božím slovu zde má jednoznačnou přednost. Tak mají být za hlavní autority mezi křesťany považováni především apoštolové, proroci a náboženská učitelé. Ti se mají mezi ostatními vyjímat zvláštními nadpřirozenými úkazy, které je staví do čela církve. Avšak výše citovaný text jasně dává najevo, že zde došlo k výraznému posunu ve vnímání ideálního vůdce a pastýře křesťanského společenství. Zde se především zdůrazňují vlastnosti a ctnosti člověka, který je bezpečným a spolehlivým garantem nejen náboženské, ale i celospolečenské autority. Proto tolik důrazu na jeho pevnost, zásadovost, spolehlivost, pořádnost, jakousi lidskou zdravou „normálnost“. Konkrétně: dobrý lidský příklad spořádaného a komunikativního života (bezúhonnost, střídmost, rozváznost, rodinná spořádanost, vlídnost, smířlivost, nezištnost); příkladnost a harmonie soukromého (rodinného) života (dobré vedení své rodiny, poslušné a počestné děti); hluboká a dlouhodobá zakořeněnost v křesťanských i lidsky ušlechtilých vlastnostech a ctnostech (nemá být nově pokřtěný, aby nezpyšněl a nepropadl odsouzení ďáblou); dobrá veřejná pověst ve společnosti (musí mít také dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev). Poslední myšlenka jako by byla rozhodující pro postavení představeného církve: církevní autorita musí být všeobecně příkladná, spolehlivá, spořádaná a pevná ve svých zásadách, aby se o ni mohl opřít nejen věřící křesťan, ale každý ušlechtilý člověk jako o jakýsi vzor šlechetného a ctnostného lidství.

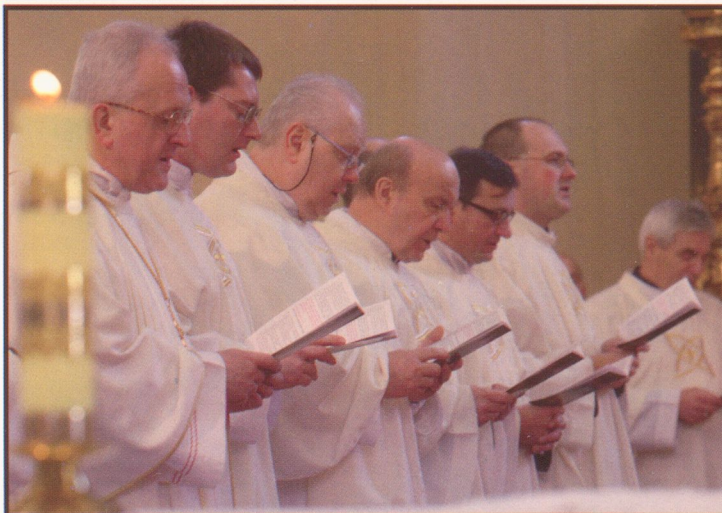
I. LIST KLEMENTŮV

„Vy tedy, kteří jste započali svár, podřídte se starším a dejte se pokáratí a kajte se a ve svých srdcích padněte na kolena. Naučte se podřizovati se a odložte chlubnou a holdbavou chvástavost svého jazyka, neboť je pro vás lépe, abyste byli v Kristově stádě shledání malí, ale započtení, než aby se zdálo, že vynikáte, a vy byli vyvrženi z jeho naděje. ... Jestliže však někteří neuposlechnou jeho příkazy skrze nás pronesených, necht' jsou si vědomi, že se zapletou v nemalý hřích a nemalé nebezpečí.“ Tento citát je z antického křesťanského listu sv. Klementa křesťanům do Korinta, kde se snaží tento římský církevní představený podobným způsobem jako před ním Pavel urovnat řevnivost, závistivost a ješitnou soutěživost místních křesťanů. List je datován do druhé poloviny 90. let 1. stol. křesť. letopočtu a tím spadá do stejné doby, kdy vznikaly pozdnější křesťanské novozákonní spisy. Jako lék na nesvornost, řevnivost, závistivost a ješitnost, které jsou zdrojem rozkladu a odumírání církve, se zde zdůrazňuje pokorné podřízení se ustanovené místní církevní autoritě, která jistě nemusí být jednoznačně nejvýraznější, ale která je právoplatně ustanovena církvi a tak musí být ctěna a i přes případné nesympatie poslouchána. Jak poučné i pro dnešní dobu a naši častou malichernou nejednotu, která nejen vnitřně, ale i vnějším způsobem smrtelně oslabuje naše malá věřící společenství.

LISTY IGNÁCE ANTIOCHIJSKÉHO

„A tak je třeba, abyste se spojili ve smýšlení episkopovu, což také děláte. Vaše ctihodné presbyterium, hodné Boha, je s episkopem zajedno jako struny s kytarou. Proto vaše jednomyslnost a souzvuk v lásce zpívají o Ježíši Kristu. A jeden jako druhý bude jedním sborem, ve svorném souzvuku, naldění v jedné Boží tónině, jedním hlasem zpívejte skrze Ježíše Krista Otci, aby vám naslouchal a z vašich dobrých činů poznal, že jste údy jeho Syna. Je tedy dobré, abyste vždy byli v dokonalé jednotě, abyste se také vždy podíleli na Bohu. ... Všichni se přidržujte episkopa, jako Ježíš Kristus Otce, a presbytery jako apoštolského sboru. Diakony ctěte jako příkázání Boží. Bez episkopa at' nikdo nedělá nic, co by se týkalo církve. ... Kdeloli se episkop objeví, tam at' jsou všichni, tak jako kdekoli je Ježíš Kristus, tam je obecná církev.“ Z těchto zástupných slov o církevní autoritě, která nám zanechal mučedník prvotní církve, biskup významně křesťanské obce v Antiochii, sv. Ignác (+r.107), jasně plyne nadmíru vážné chápání významu ctění církevní autority nejen pro jednotu společenství, ale též pro čistotu a živost víry v Ježíše Krista. Bez pokorné poslušnosti vůči svému církevnímu nadřízenému není v církvi přítomna ani ochota sloužit a poslouchat samého Ježíše Krista.

MOMENTKY ZE SVĚČENÍ

Milovaní bratři a sestry, v poslední katechezi před dvěma týdny jsem se pokusil načrtnout podstatné rysy životopisu apoštola Pavla. Viděli jsme, jak setkání s Kristem na cestě do Damašku způsobilo v jeho životě doslova revoluční obrat. Kristus se stal smyslem jeho existence a nehlubším motivem celé jeho apoštolské práce. Kristovo jméno se v jeho listech po jménu Bůh, zmiňovaném více než 500krát, vyskytuje nejčastěji (380krát). Je tedy důležité uvědomit si, nakolik může Ježíš Kristus utvářet život člověka a tedy i náš vlastní život. V Ježíši Kristu vrcholí dějiny spásy, proto je také skutečným rozhodujícím bodem v dialogu s jinými náboženstvími.

Spoukazem na Pavla bychom zásadní otázku mohli formulovat takto: Jak vlastně dochází k setkání člověka s Kristem? A v čem spočívá vztah, který z něho vyrůstá? V Pavlově odpovědi si můžeme povšimnout dvou různých momentů. Na prvním místě nám Pavel pomáhá pochopit absolutně základní a nezastupitelnou hodnotu víry. Píše o tom v listu Římanům: „Jsme totiž přesvědčeni, že člověk je ospravedňován skrze víru, beze skutků předepsaných Zákonem (Mojžíšovým)“ (3,28). A stejně tak v listu Galátům: „Víme, že člověk je uznán za spravedlivého jen tehdy, když uvěří v Ježíše Krista, a ne když dělá skutky, jak je nařizuje Zákon. Z toho důvodu jsme přijali víru v Ježíše Krista. Tak jsme byli uznáni za spravedlivé proto, že jsme uvěřili v Krista, ne proto, že jsme dělali skutky Zákona“ (2,16). „Být ospravedlněn“ znamená být učiněn spravedlivým, být přijat milosrdnou spravedlností Boha, s nímž vstupujeme do společenství, a proto můžeme navazovat mnohem autentičtější vztahy se všemi našimi bratry, na základě úplného odpuštění našich hříchů. Pavel tedy zcela jednoznačně říká, že tento životní stav nezávisí na našich případných dobrých skutcích, ale na čiré milosti Boží: „Z jeho milosti však docházíme ospravedlnění zdarma, protože je vykoupil Kristus Ježíš“ (Řím 3,24).

Těmito slovy svatý Pavel vyjadřuje zásadní obsah svého obrácení, nové zaměření svého života pramenící z jeho setkání se zmrtvýchvstalým Kristem. Před svým obrácením nebyl Pavel v žádném případě vzdálen Bohu a jeho Zákonu. Naopak, byl pravověrným Židem, až fanaticky věrným předpisům Zákona. Ve světle setkání s Kristem však pochopil, že se tím snažil prosazovat jen sám sebe a svou vlastní spravedlnost a že s celou svou spravedlností žil jenom sám pro sebe. Pochopil, že je zcela nevyhnutelné změnit zaměření svého života. A toto nové zaměření vyjádřil ve slovech: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus. Avšak tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval“ (Gal 2,20). Pavel už tedy nežije pro sebe, pro svou vlastní spravedlnost. Žije pro Krista a s Kristem a tím, že odevzdává sám sebe, nehledá už sám

PAVEL a ÚSTŘEDNÍ VÝZNAM

JEŽÍŠE KRISTA

sebe a neprosazuje svou osobu. To je nová spravedlnost, nové zaměření, které jsme skrze víru dostali od Pána. Před Kristovým křížem, který je nejvyšším projevem jeho sebedarování, neexistuje nikdo, kdo by se mohl chlubit sám sebou a svou vlastní pro sebe sama vytvořenou spravedlností! Na jiném místě vyjadřuje Pavel tuto myšlenku poukazem na Jeremiáše a píše: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu“ (I Kor 1,31; srov. Jer 9,22n); nebo: „Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu“ (Gal 6,14).

Uvahami o ospravedlnění – ospravedlnění nikoli skutky, ale vírou – jsme tak dospěli k druhému momentu křesťanské identity, jak ji svým vlastním životem ztělesnil svatý Pavel.

Křesťanská identita sestává ze dvou složek: nehledat sebe, nýbrž přijmout Krista – spolu s ním se odevzdat a tak se osobně podílet na jeho díle, ponořit se do něho a sdílet s ním jak jeho

život, tak jeho smrt. Tak to svatý Pavel píše v listu Římanům: Byli jsme „křtem ponoření do jeho smrti... byli jsme spolu s ním pohřbeni... srostli jsme s ním... Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem“ (Řím 6,3.4.5.11). Právě tento poslední výraz je příznačný: Pavlovi totiž nestačí říci, že křesťané jsou pokřtěni či věřící; pokládá za stejně důležité říci, že jsou „spojeni s Kristem Ježíšem“ (srov. také Řím 8,1.2.39; 12.5; 16,3.7.10; I Kor 1,2.3 atd.). Na jiném místě tato slova obrací a píše: „Kristus je v nás/ve vás“ (srov. Řím 8,10; 2 Kor 13,5) nebo „ve mně“ (Gal 2,20). Toto vzájemné pronikání Krista a křesťana je pro Pavlovo učení charakteristické a doplňuje jeho pojednání o víře. Ačkoli nás totiž víra hluboce spojuje s Kristem, zároveň zdůrazňuje rozdíl mezi námi a jím. Podle Pavla však v křesťanském životě existuje také složka, kterou bychom mohli nazvat „mystickou“, zahrnující jednak naše ztotožnění s Kristem a jednak Kristovo ztotožnění s námi. V tomto smyslu dochází apoštol dokonce tak daleko, že naše utrpení označuje za „Kristovo utrpení“ (2 Kor 1,5), takže „stále prožíváme na svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem smrtelném těle“ (2 Kor 4,10).

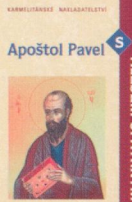
To vše musíme vtělit do našeho každodenního života po příkladu Pavla, který s tímto velkým duchovním rozletem neustále žil. Na jedné straně musíme uchovávat víru v neustálém postoji pokory před Bohem, ba dokonce v postoji uctívání a chvály. Za to, čím jakožto křesťané jsme, vdčíme totiž pouze jemu a jeho milosti. A protože nikdo a nic nemůže zaujmout jeho místo, je zapotřebí, abychom ničemu a nikomu jinému nevzdávali tu čest, kterou prokazujeme jemu. Žádná modla nesmí znečistit náš duchovní svět, jinak namísto užívání získané svobody upadneme do pokořujícího otroctví. Na druhé straně nás naše radikální příslušnost ke Kristu a skutečnost, že „jsme v něm“, má naplňovat postojem naprosté důvěry a nezměrné radosti. Nakonec totiž musíme se svatým Pavlem zvolat: „Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?“ (Řím 8,31). A odpovědí je: nic a nikdo „nás nebude moci odloučit od Boží lásky v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Řím 8,39). Náš křesťanský život je tedy založen na skále, která je stabilnější a bezpečnější víc, než si dokážeme představit. A z ní čerpáme veškerou svou sílu, jak píše apoštol: „Všechno mohu v tom, který mi dává sílu“ (Flp 4,13).

Založme tedy náš život s jeho radostmi a bolestmi na těchto velkých pocitech, které nám Pavel předkládá. Zakusíme-li je, budeme s to pochopit, jak pravdivá jsou apoštolova slova: „Vím, komu jsem uvěřil, a jsem přesvědčen, že on má dost moci, aby mi ochránil to, co mi svěřil, až do onoho dne“ (2 Tim 1,12), to znamená do dne našeho konečného setkání s Kristem, Soudcem, Spasitelem světa i Spasitelem naším.

**APOŠTOL PAVEL
S Alešem OPATRNÝM**

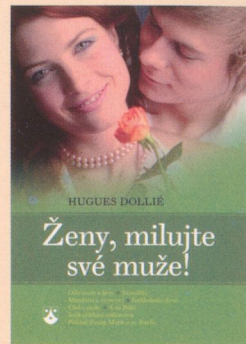
Rok svatého Pavla, vyhlášený v červnu 2008 papežem Benediktem XVI., není jen příležitostí k poutním oslavám a úvahám o životě a díle apoštola národu. Pozornost bychom měli trvale zaměřit především na obsah a styl Pavlova působení. K tomu nám slouží novozákonní listy, spjaté s Pavlovým jménem, s jeho osobou a učením. Aleš Opatrný chce, abychom se ponořili do čtení apoštolových listů, protože jsou v mnohém ohledu aplikací evangelia na náš každodenní život. Autor uspořádal své úvahy do osmi tematických celků, jež se týkají hlavních apoštolových témat (evangelium, víra, modlitba, vzkříšení, Duch svatý pro člověka, Boží věrnost, Ježíš Kristus, křesťan v Ježíši Kristu). Samozřejmě, že tím nevyčerpal bohatství apoštolových myšlenek. Usiloval spíše o „malou ochutnávku“, která má vzbudit hlad po důkladnější četbě

Váz., 89 str., 109 Kč Obj. č.: 101398

Hugues Dollié : ŽENY, MILUJTE SVÉ MUŽE!

Život v manželství se vždycky nevyvíjí podle toho, jak o tom partneři snili. Některé neideální věci je třeba pouze přijmout, ale v mnoha jiných situacích lze dobře nebo špatně reagovat a hodně záleží na jednom i druhém partnerovi, jestli bude výslednicí rozkol nebo zkouškou posílená vzájemná úcta a láska. Kniha francouzského autora má provokativní název, který záměrně parafrázuje výzvu apoštola Pavla vůči mužům. Autor nejen stanoví vysoký ideál, ale krůček po krůčku k němu ukazuje cestu, a to z pohledu člověka, který po té cestě sám kráčí. Navíc má vzácný dar čtenáře zaujmout, leckdy i rozesmát a hlavně – dodat mu chuť znovu pracovat na svém nejdůležitějším vztahu. Knihu uvítají i vedoucí příprav na manželství a organizátoři manželských setkání.

Brož., 95 str., 99 Kč Obj. č.: 101394

Ludvík Armbruster O DUCHOVNÍ ZRALOSTI

Českým čtenářům se poprvé představuje kněz, jezuita a v současnosti děkan Katolické teologické fakulty UK, který v minulosti celá desetiletí působil jako profesor filozofie na tokijské Sophia University a rektor kněžského semináře v Tokiu. Zamyšlení o duchovní zralosti ve světle spirituality sv. Ignáce z Loyoly, která přináší tato publikace, jsou výběrem z pravidelných měsíčních duchovních obnov, jež otec Armbruster vedl u Sv. Ignáce v Praze během posledních deseti let. Sám autor o sobě v úvodu říká, že byl povolán žít a působit uprostřed Božího lidu.

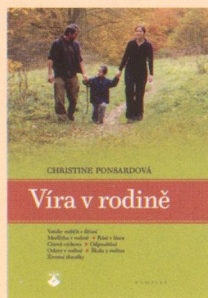
Brož., 127 str., 99 Kč Obj. č.: 101390

CHRISTINE PONSARDOVÁ VÍRA V RODINĚ

Na výchovu a na rodinný život neexistují všeobecně platné recepty a zaručené metody. Ani autorka knihy Víra v rodině nepředkládá jedinou správnou cestu k následování. Nabízí však nepřehledné množství podnětů k zamyšlení nad těmi nejběžnějšími životními situacemi. Umí se dívat na každodenní život pohledem hluboké víry a současně stát nohama na zemi a přijímat skutečnost takovou, jaká je. Přináší inspiraci pro řešení nejrůznějších problémů, které se v rodinném životě objevují. Například mluví o situaci, kdy se děti začínou bouřit proti společné modlitbě, o vztazích rodičů a pubertálních dětí, o efektivní přípravě na školu, o odpouštění nejrůznějších zranění, která si rodiče a děti způsobují, o problémech s partnerskými vztahy, které dospívající děti navazují.

Brož., 239 str., 199 Kč Obj. č.: 101295

**Knihy
Z
Karmelu**

Na počátku bylo slovo . . .

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST V JIŘÍKOVĚ PROPAGUJE POUTNÍ MÍSTA ŠLUKNOVSKA

Římskokatolická farnost Jiříkov dokončila projekt „Poutní cesta po Šluknovském výběžku“. Veřejnosti se díky tomu představí významné církevní památky Šluknovska v tištěné podobě i formou webových stránek. Projekt v celkové výši 130 000 Kč byl podpořen z rozpočtu Ústeckého kraje a Ministerstva kultury ČR. Český a německy psaná informační brožura o poutních místech Šluknovska byla vydána v dvoutisícovém nákladu a je k dostání v Loretě v Rumburku a v informačních střediscích Šluknovska.

Římskokatolická farnost Jiříkova realizovala projekt Poutní cesta po Šluknovském výběžku od dubna do října roku 2008. „Projekt má několik výstupů. Zahrnul mimo jiné vytvoření nových webových stránek, vydání barevné šestnáctistránkové české a německé informační brožury a propagační skládky. Tiskoviny stručně shrnují počátky poutní tradice, historii jednotlivých kostelů či kaplí a aktuální informace o dostupnosti šesti poutních míst Šluknovska - Baziliky minor Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově, loretánské kaple s ambity v Rumburku, kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Vilémově, kostela Panny Marie Sněžné v Krásné Lípě - Sněžné, kaple sv. Anny na Annabergu u Lobendavy a kaple sv. Kříže u Jiřetína pod Jedlovou,“ vysvětlil páter Mgr. Jozef Kujan ze salesiánské komu-

nity, která spravuje římskokatolické farnosti v Rumburku a okolí.

Působivé fotografie sakrálních památek a stále živých poutních míst nafotil Jiří Stejskal z Jiřetína pod Jedlovou, který je současně autorem grafické podoby tiskovin. Informační materiál vytiskla Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie v Rumburku.

“V rámci projektu byly vytvořeny i česko-německé webové stránky www.poutnimista-sluknovsko.cz, na nichž zájemci najdou základní informace o poutních místech, možnosti jejich návštěvy mimo dobu poutí, či kontakty na duchovní správce. Zveřejněny jsou zde např. dobové fotografie, texty poutních písní a zvuková ukázka hry na varhany ve Filipově,“ uvedl autor webových stránek Tomáš Klinský.

Projekt Poutní cesta po Šluknovském výběžku se snaží návštěvníky cíleně zavést do míst s nepřetržitou poutní tradicí, trvající už od barokních dob, jako je tomu např. v případě loretánské kaple v Rumburku od roku 1707. Zájemci se v ucelené podobě seznámí se šesti místy, jež mohou navštívit odděleně jako významnou sakrální památku nebo jako poutnici při pouti. „Představeno je i nejnavštěvovanější poutní místo v litoměřické diecézi - bazilika minor Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově u Jiříkova, ve 30. letech 20. století nejnavště-

vovanější poutní místo ve střední Evropě. Vydáním tiskovin a pořádáním tradičních náboženských poutí chceme upozornit na existenci významných církevních památek Šluknovského výběžku,“ vysvětlila Bavora Hildebrandtová z rumburské Lorety.

Klára Mágrová

PODROBNOSTI O ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI JIŘÍKOV

Římskokatolické farnosti Jiříkov je nestátní neziskovou organizací, evidovanou od 1. 7. 1994 v Rejstříku církevních právnických osob Ministerstva kultury ČR. Spravována je komunitou salesiánů se sídlem v Rumburku. Organizace zajišťuje náboženskou činnost a orientuje se na sociální projekty na místní úrovni. Do její hlavní činnosti patří: Práce s lidmi a rozvoj tradičních duchovních hodnot, sociální, kulturní a náboženská činnosti a péče o záchranu architektonického dědictví. ŘKF Jiříkov např. organizuje cyklus koncertů duchovní hudby v bazilice Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově a kostele sv. Jiří v Jiříkově, zábavné odpoledne pro děti, prázdninový pobyt pro děti Chaloupky a listopadový Svatomartinský lampiónový průvod.

ZNÁTE DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY?

Dokončení ze str. 9

jednotlivě v rodinách, působily jako hospodyně na farách, zdravotní sestry v nemocnicích a v jiných zaměstnáních. I když se mohly vzájemně stýkat jen tajně, nikdy neztratily ducha společenství a původní nadšení. S úsměvem dnes vzpomínají, jak se za svého pobytu v Litoměřicích třináctkrát stěhovaly, na společné dovolené ve Vysokých Tatrách, na radostnou atmosféru při setkáních. To, že společenství nejen přežívalo, ale žilo dál a dokonce se dále rozvíjelo, připisují sestry neustálým modlitbám sestry zakladatelky a také péči obětavých kněží, kteří se i přes hrozby pronásledování a zatčení sestry duchovně vedli. Sestry rády vzpomínají zejména na fokolariny - P. Karla Pilíka a P. Jana Kutáče. Později se společenství rozšířilo i na Moravu, kde se sestrám věnoval nedávno zemřelý kněz P. Metoděj Kuběna.

Po pádu totalitního režimu Dílo blažené Zdislavy potvrdil litoměřický biskup Josef Koukl Dekretem z 26. 12. 1990 jako sekulární institut diecézního práva se sídlem v Litoměřicích. Společenství se znovu přihlásilo ke svým dominikánským kořenům a začlenilo se do dominikánské rodiny. V úloze spirituálů se vystřídali dominikáni - P. Vojtěch Soudský, P. Bartoloměj Kulhavý, P. Jan Rajlich.

Sestry se v Litoměřicích velkou měrou podílely na založení Charitního domova Zdislava v Litoměřicích, kde se snažily podle svých možností a sil sloužit starým lidem a pomoci jim na sklonku života k setkání s Kristem ve svátostech. Zejména nemocným kněžím sestry sloužily s velkou láskou. Na laskavé srdce sestry Marušky Legnerové jistě vzpomínají v Litoměřicích nejen nemocní... Mezi nemocnými v celé republice byly sestry známy vydáváním a distribucí časopisu Duchovní obnova. Starší sestry působily na farách, tři lékařky v nemocnicích a ve věznici, ostatní sestry sloužily církvi podle svých osobních darů a možností. Nemocné sestry i spolupracovnice obětovaly svá mnohá trápení za církev, za kněze, za rodiny, za obnovu Díla a na další úmysly. Finančními dary podporovaly mnoho současných církevních aktivit a také jednotlivé kněze.

A současnost?... Novým spirituálem společenství je od roku 2007 P. Antonín Krasuckí, OP., převor olomouckého konventu. Čtyři sestry důchodkyně žijí své zasvěcení na různých místech Čech i Moravy a slouží Pánu podle svých sil v kostelích i v bližních, dvě mladší sestry pracují v civilních zaměstnáních, jedna z nich studuje teologii a spiritualitu zasvěceného života na CMTF v Olomouci.

Ale jádro institutu žije přece jen společně. Sestry „zdislávky“ se totiž opět stěhovaly, již po čtrnácté! Tentokrát si je paní Zdislava zavolala ne ke svému hrobu, ale téměř do svého rodiště. V Charitním domově na Moravci, kousek od Křižanova dnes žije šest sester, které volají ke své Paní: Blažená Zdislavo, prosíme tě, žij nadále ve svém Díle! Ať jsme pomocnicemi

biskupů a kněží po vzoru Mariiňě i tvém! A ještě dodávají s úsměvem - po patnácté se přestěhujeme, jak doufáme, už jen na hřbitov a do nebe. Paní Zdislava, jejíž 100. výročí blahořečení letos slavíme, toto volání jistě slyší.

Všichni se divili, proč zakladatel nazval institut Dílo blažené Zdislavy, ne Dílo blahoslavené Zdislavy, jak by každý předpokládal. Vysvětlil všem, že je to proto, aby sestry, až se dožijí Zdislavina svatořečení, nemusely název svého společenství měnit.

Blažená svatá Zdislavo, povolej do svého Díla nové duše uchvácené Bohem a ochotné ke službě podle tvého vzoru!

s. Lenka Bernadeta Nezbedová,
Dílo blažené Zdislavy

V den Památky zesnulých, v neděli odpoledne, byla na kadaňském hřbitově u hlavního kříže sloužena krátká vzpomínková mše za zemřelé. Kolem kříže se shromáždilo asi sto návštěvníků hřbitova. Kamenné stupně monumentu zdobilo velké množství květinové výzdoby a hořelo zde mnohem více svíček než v loňském roce. Mši celebroval děkan Josef Čermák.

Foto: Pavel WOLF, farnost Kadaň

DAR, KTERÝM MŮŽETE OBDAROVAT

Vážení přátelé, požádali mě z Mladoboleslavské farnosti, abych jim graficky zpracoval kalendář kreseb dětí, které zvítězily ve výtvarné soutěži. Když jsem viděl, jak pěkné kresby to jsou, napadlo mne, proč nepotěšit i Vás, čtenáře Zdislavy a zároveň v tomto svatém čase nabídnout těm movitějším z nás možnost udělat dobrý skutek. Jak? V kalendáři - našem dárku, Vám čtenářům je vložena složenka s číslem účtu Zdislavy. Kdo složenku vyplníte a pošlete, vězte, že posíláte peníze na katechetické pomůcky - především multifunkční tabuli pro děti z mladoboleslavské farnosti. Děkuji Vám a Bůh nám žehnej. Petr Hudeček
PS: Kolik poslat? To záleží na Vás. Výrobní náklady jsou 30 Kč. Cokoli navíc je pro děti.

Zdislava

Vám Přeje

Požehnané VÁNOCE

... a veselý nový rok ...

Vždyť svým andělům
vydal o tobě příkaz,
aby tě střežili
na všech tvých cestách.